

Canvi de rasant

«*El sobiranisme no pot renunciar a legitimitat interna i externa que representa la bandera de la negociació*»

Quan l'estiu del 2018 vam escriure amb en Joan Manuel Tresserras ?Obertura republicana? vam cridar l'atenció sobre el fet que, ?amb l'excepció puntual dels anys dels Jocs Olímpics, el tant per cent de l'obra pública pressupostada a Catalunya sempre està per sota del 16% (percentatge de la població catalana sobre el total). I (...) que sistemàticament el pressupost executat a Catalunya se situa molt per sota del pressupost aprovat. Any rere any. I el que acaba de conferir una aparença de misteri digne d'Agatha Christie a aquesta constant és que a Madrid passa el contrari: pràcticament sense excepció, el pressupost efectivament executat supera el pressupost aprovat?.

Quatre anys més tard ja podem dir que aquest fenomen paranormal funciona amb la precisió, la regularitat i la predicibilitat d'una llei física. Constitueix, de fet, una de les tres o quatre certeses del sistema polític i econòmic espanyol. El fet és tant notori que cada vegada que un president de govern espanyol es vol fer el simpàtic davant la societat catalana (a qui significativament sempre confonen amb les elits locals) prometen una ?pluja de diners en inversions?.

No importa el color del president de torn, la promesa sempre es transmuta en una sequera inversora que, ves per on, inevitablement afecta negativament les condicions materials de la vida quotidiana de catalanes i catalans. Les elits no són d'eixe món. El paradigma és el servei de rodalies de RENFE, però només és la punta de l'iceberg.

Quan, excepcionalment, les grans inversions semblen creïbles (com, per exemple, amb l'ampliació de El Prat) responen a la voluntat prioritària de magnificar els beneficis d'una empresa participada per l'Estat, sense negociar amb els agents polítics i socials, i sense tenir en compte les afectacions locals. Tot pren la forma d'un desagradable ?*lo tomas o lo dejas?*... La forma, en definitiva, d'un xantatge.

Aquesta vegada, l'enèsima confirmació de la injusta, escandalosa i immoral asimetria inversora entre Madrid i Catalunya arriba després de dues constatacions que retraten la naturalesa estructural del *Deep State* espanyol: la imposició legal i unilateral de quotes lingüístiques en el model educatiu català i el *Catalangate*. I encara podem afegir una tercera amb el tristíssim desenllaç de la llei audiovisual. Una norma que havia de traslladar els principis democràtics de la Directiva europea al Regne d'Espanya.

El procés va començar de tort. Era molt evident que la prioritat de l'equip de Calviño era fer fàcil la vida a les plataformes globals per facilitar la seva radicació a Madrid i fomentar la cultura audiovisual en espanyol... Però el cop de gràcia ha estat cedir a les pressions del duopoli televisiu (també radicat a Madrid) en detriment dels interessos de les productores locals... Política neoliberal i centralista amb vernís modernet. Una política entregada als interessos dels oligopolis.

No és un tema menor. Com passa amb les quotes lingüístiques, l'episodi de la llei de l'audiovisual era crític per a la sort de la llengua catalana. Ho sospitin o no, un cop més el govern espanyol no ha estat a l'altura de les necessitats de la societat catalana. Ni de bon tros. Evidentment, les seves prioritats són unes altres. Unes prioritats que fan ?intersecció zero? amb les de la societat catalana. El *Catalangate* ha tornat a mostrar la ferum de les clavegueres de l'Estat. La sentència de les quotes lingüístiques ha posat al descobert la catalanofòbia dels poders d'estat espanyols... Però la regulació de l'audiovisual ha posat de manifest que més enllà de la polarització de la política espanyola, PP, PSOE (i Vox!) interpreten de forma matisada, distinta o molt distinta,

interessos semblants. Els interessos que es troben en la convergència de la monarquia, els oligopolis i la tecnoestructura de l'estat.

El PSOE de Sánchez (com el de Zapatero) ha intentat tímidament controlar i reconduir aquests interessos. Però, com més va més, es van sentint més presoners de tot allò que representa la monarquia... Aquesta vegada ni el fet inèdit en la política espanyola del contrapès intern de Podem no ho pot equilibrar. El règim del 78 no es reformable des de dins. I, sense programa reformista capaç de democratitzar efectivament els esquemes de poder, la sort de les esquerres espanyoles formalment socialdemòcrates està cantada. La dreta dura i l'extrema dreta tindran el control de les palanques del poder governamental sense que les esquerres hagin sabut modificar substantivament els esquemes econòmics, polítics i culturals consolidats en els anys del tardofranquisme.

En aquest context resulta molt fàcil desqualificar les opcions de diàleg i negociació. Sobretot, si no s'ofereix cap alternativa i no s'explica el que acabarà significat el retorn al poder central de les dretes espanyoles. I si no es té el coratge i l'honestedat de dir que no hi ha cap mandat democràtic que permeti proclamar efectivament la república catalana. O que cal estar preparats pel nou embat que representarà el retorn de les dretes espanyoles al govern central.

Precisament, davant aquesta perspectiva el sobiranisme no pot renunciar a legitimitat interna i externa que representa la bandera de la negociació. Encara que, lògicament, no s'hi confii gens. Arribats a aquest punt, aixecar la bandera de la negociació ja ha esdevingut una forma irrenunciable de denúncia de la política espanyola. En paral·lel, cal aprofitar totes les palanques de l'autogovern existent per reforçar la cohesió de la societat catalana, els seus valors democràtics i el seu projecte autocentrat de progrés social. Només qui entengui això podrà liderar políticament Catalunya.